

Iðnaðarráðuneytið			
Másnúmer	IDN 12020066	Abm.	ESG
Þ.m.n.	2.2.1	Aðrir	IMP
Dag.	06.06.2012	Fekj.	
Amn.		Trúna.	

Iðnaðarráðuneytið
Kristján Skarphéðinsson
Arnarhvoli, Lindargötu
150 Reykjavík

Reykjavík, 5. júní 2012
Tilvísun: 2012030089
JH/RG/KK/BH/
Tilv. ykkar: IDN12020066/2.2.2

Efni: Lagning raflína í jörð.

Í bréfi Iðnaðarráðuneytisins 23. mars 2012 er óskað eftir athugasemdum frá hagsmunaaðilum við þingsályktun um lagningu raflína í jörð, sem samþykkt var á Alþingi 1. febrúar 2012. Í greinargerð með þingsályktuninni er bent á það að draga megi úr jarðraski við lagningu jarðstrengja með því að leggja þá á einhverjum stöðum um svæði sem þegar hefur verið raskað, svo sem meðfram samgöngumannvirkjum. Einnig er bent á að huga tímanlega að línuleiðum í jörðu í tengslum við önnur mannvirkjabelti, svo sem við skipulagningu á framtíðar vegstæði í skipulagsáætlunum.

Umfjöllun Vegagerðarinnar er því tvíþætt, annar vegar er fjallað um lögn jarðstrengja meðfram núverandi vegakerfi og hins vegar í tengslum við skipulagningu nýrra vega.

Núverandi þjóðvegakerfi er misgamalt og byggt samkvæmt mismunandi reglum sem giltu á byggingartíma þeirra og er því breytileikinn nokkur. Hann varðar flesta þætti, en ekki síst breidd vega og legu þeirra í hæð og plani. Elstu vegirnir eru byggðir fyrir lítinn umferðarhraða, eru mjóir, í þröngu sniði og fylgdu landi eins og kostur var. Við þessa vegi er því oft lítið rými, auk þess sem búast má við að þeir verði endurbyggðir og þá breikkaðir eða færðir innan ekki allt of langs tíma. Gera verður ráð fyrir að ef til þess kemur verði lega jarðstrengja að vera utan þess svæðis sem tekið hefur verið undir þessa vegi. Svipaðar aðstæður geta einnig verið fyrir hendi við nýrri vegi. Þó eru möguleikar til samnýtingar meiri þar, en eftir sem áður þarf að skoða hvert tilvik fyrir sig vegna breytilegra aðstæðna. Sérstakar aðstæður má einnig nefna við brýr og önnur slík mannvirki. Gera verður ráð fyrir því að háspenntir kaplar verði lagðir í árfarvegi utan við brýrnar. Vegna viðhalds- og viðgerðavinnu við brýr er mjög óæskilegt að í þeim séu háspenntir strengir, bæði vegna hættu og erfiðleika á færslu þeirra. Auk þess sem jarðstrengir þurfa að fara inn í vegkroppinn sjálfan til þess að komast í brýrnar. Á vegakerfinu er mikið af gömlum brúm sem uppfylla ekki lengur reglur um breidd og burðarþol og er mikil þörf fyrir endurnýjun þeirra. Endingartími á stórum hluta brúa er því mun minni en nýrra jarðstrengja.

Við vinnslu skipulags á svæðum, þar sem fyrirhugað er að leggja nýja þjóðvegi, er eðlilegt að kanna hverju sinni hvort hugsanlega verði lagðir háspenntir strengir um sama svæði. Í þeim tilvikum verður þá að gera ráð fyrir því að taka frá meira land, en nauðsynlegt er fyrir veginn sjálfan.

Ástæða fyrir því er að við nýbyggingu og síðar viðhald bæði vega og brúa þarf að framkvæma ýmsa verkþætti, sem geta valdið skemmdum á jarðstrengjum, t.d. þjöppun fyllinga, burðarlaga og slitlaga, lagningu röraræsa, skurðgraftar, lagfæringu og viðhald steinsteypuvirkja og svo mætti lengi telja. Veghelgunarsvæðið er það svæði sem almennt er talið þurfa undir veginn sjálfan og þau mannvirki sem fylgja vegagerðinni svo sem afvötnun vegsvæðisins, rásur, skurðum, girðingum, og ýmsum vegbúnaði. Nýjar kröfur um öryggissvæði vega, viðhald þess sem og framtíðar breikkanir og breytingar mannvirkja til að mæta kröfum hvers tíma, takmarka þess vegna möguleikana á að samnýta vegsvæðið undir jarðstrengi. Vegagerðin telur að svæði fyrir jarðstrengi eigi almennt að vera fyrir utan veghelgunarsvæðið, en við erfiðar aðstæður megi skoða hvert tilvik fyrir sig vegna breytilegra aðstæðna og leita lausna.

Mannvirkjabelti í skipulagi þar sem veghelgunarsvæði og lagnasvæði lægju samhliða, getur því vel fallið að skoðun Vegagerðarinnar um legu jarðstrenga í tengslum við vegagerð.

Umsögn Vegagerðarinnar er óháð því hvort um sé að ræða lögn jarðstrengja meðfram núverandi vegakerfi eða í tengslum við skipulagningu nýrra vega. Vegagerðin telur að svæði fyrir jarðstrengi eigi almennt að vera fyrir utan veghelgunarsvæðið, en við erfiðar aðstæður megi skoða hvert tilvik fyrir sig vegna breytilegra aðstæðna og leita hagkvæmra lausna.

Virðingarfyllst,

Hreinn Haraldsson, vegamálastjóri.